

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

Στο μεταξύ τον μεγαλοπόρο Οδυσσέα, μέσα στο σπίτι του,
η Ευρυνόμη πήρε να τον λούζει, τον άλειψε με λάδι που φέρεσε
χλαμίδα ωραία και χιτώνα, κι η Αθηνά τον περιέβαλε
με εξάισια ομορφιά, από την κεφαλή ως τα πόδια:
τον έκανε να φαίνεται σαν πιο ψηλός και στιβαρός, κι απ' το κεφάλι του 180
να πέφτουν τα μαλλιά σγουρά σαν άνθη ζουμπουλιάς.
Πώς πάνω στο ασημί χύνει μάλαμα ο επιδέξιος τεχνίτης –
του έμαθαν την τέλεια τέχνη ο Ήφαιστος κι η Αθηνά η Παλλάδα,
κι αυτός τα έργα του αποτελείώνει τώρα ωραία·
τόση ομορφιά χύνει στην κεφαλή του και στους ώμους. 185
Ύστερα βγήκε απ' τον λουτρό, πανέμορφος στην όψη σαν θεός,
και κάθισε στον ίδιο θρόνο από όπου είχε σηκωθεί,
αγέικρυ στη γυναίκα του. Μετά της μίλησε:
«Ήαράξενη πολύ! Από τις άλλες τις ωραίες γυναίκες μόνο σε σένα
έβαλαν καρδιά ανελέητη οι Ολύμπιοι. 190
Άλλη καμιά γυναίκα δεν θα μπορούσε να το αντέξει,
να στέκει τόσην ώρα από τον άντρα της μακριά, όταν,
μετά από τόσα βάσανα και πάθη, γυρίζει πάλι στην πατρική του γη,
κ' έχουν περάσει είκοσι χρόνια ολόκληρα.
Αλλά, καλή γερόντισσα, έλα και στρώσε μου τώρα την κλίνη, 195
μόνο μου να πλαγιάσω – αυτή μέσα στα στήθη της
κρύβει καρδιά από σίδηρο».
Τον σ'ατιμίλησε με λογική και φρόνηση η Πηνελόπη:
«Ήαράξενε κι εσύ! Μήτε ψηλώνει ο νους μου μήτε περιφρονώ κανέναν,
αλλά και δεν θαμπώνομαι· ξέρω καλά πως ήσουν, όταν το αποφάσισες 200
να φύγεις από την Ιθάκη μ' εκείνο το μακρόκουπο καράβι.
Έλα τώρα, Ευρύκλεια, φέρε και στρώσε του τη στέρεη κλίνη
έξω από την καλοχτισμένη κάμαρή μας, που μόνος του την έφτιαξε
τραβήζτε το γερό κρεβάτι εκεί και βάλτε πάνω του στρωσίδια,
προβιές, φλοκάτες, σεντόνια πεντακάθαρα που λάμπουν». 205
Μ' αυτά τα λόγια θέλησε τον άντρα της να δοκιμάσει.

(Κείμενο: Ραψωδία ψ, στίχοι 176 – 206)

1) α) Να αναφέρετε δυο θεματικούς τύπους (ή τυπικές σκηνές) που υπάρχουν στο κείμενο.
β) Τι ρόλο παίζουν οι θεματικοί τύποι στη σύνθεση του έπους; (4 μονάδες)

2) Να σχολιάσετε τους στίχους 188 – 197. (4 μονάδες)

3) α) Να χωρίσετε το κείμενο σε μικρότερες θεματικές ενότητες και να δώσετε πλαγιότιτλους σε αυτές. (3 μονάδες)

β) Στην ενότητα αυτή ο Όμηρος χρησιμοποιεί μια παρομοίωση. Να την εντοπίσετε και να την αναλύσετε. (3 μονάδες)

4) α) Με ποιόν τρόπο η Πηνελόπη προσπαθεί να δοκιμάσει τον Οδυσσέα; (3 μονάδες)

β) Να βρείτε τρία χαρακτηριστικά στοιχεία της κοινωνικής ζωής και γενικότερα του πολιτισμού που εντοπίζονται σε αυτήν την ενότητα και να τα αναλύσετε. (3 μονάδες)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΩΓΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ